

23.6.2025

ASIA

Päätös Hartolan jätevedenpuhdistamon käyttö- ja päästötarkkailun muuttamisesta – vesiympäristölle vaarallisten ja haitallisten aineiden tarkkailu

HAKIJA

Hartolan kunta, jätevedenpuhdistamo
PL 16
19601 Hartola

TARKKAILUN PERUSTE

Hartolan jätevedenpuhdistamon toimintaa koskee Etelä-Suomen aluehallintoviraston 10.5.2016 antama ympäristölupapäätös nro 93/2016/2 (Dnro ESAVI/10404/2014). Lupamääräyksessä 15 on edellytetty toteutettavan käyttö- ja päästötarkkailua jätevedenpuhdistamolla, ja tarkkailuun sisällytettävän soveltuvin osin valtioneuvoston vesiympäristölle vaarallisista ja haitallisista aineista antaman asetuksen liitteessä 1 A tarkoitetut aineet ja liitteissä 1 C ja 1 D tarkoitetut vesiympäristölle vaaralliset ja haitalliset aineet. Lupamääräyksen 2 toisessa kohdassa on myös määrätty, että Tainionvirtaan johdettava jätevesi ei saa sisältää vesiympäristölle vaarallisista ja haitallisista aineista annetun valtioneuvoston asetuksen liitteessä 1 A tarkoitettuja aineita eikä liitteissä 1 C ja 1 D tarkoitettuja vesiympäristölle vaarallisia tai haitallisia aineita pitoisuuksina, jotka voivat johtaa ympäristölaatumormin ylittymiseen pintavedessä tai kalassa.

HÄMEEN ELY-KESKUKSEN TOIMIVALTA

Hartolan jätevedenpuhdistamon ympäristöluvan valvontavastuu on Hämeen ELY-keskuksella ympäristönsuojeluasetuksen (713/2014) 1 §:n kohdan 13 c) perusteella.

Ympäristölupapäätöksen nro 93/2016/2 lupamääräyksen 15 mukaisesti käyttö- ja päästötarkkailuohjelmaa on muutettava Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen hyväksymällä tai tarpeelliseksi katsomalla tavalla, mikäli se luotettavan tuloksen saamiseksi, puhdistamon käytön ohjaamiseksi tai viemärlaitostoiminnan kehittämiseksi on tarpeen eikä muutos heikennä tarkkailun luotettavuutta, kattavuutta tai lupamääräysten noudattamisen valvottavuutta.

ASIAN VIREILLETULO

23.6.2025

Hartolan jätevedenpuhdistamon käyttö- ja päästötarkkailuohjelmaan täydennettiin vuodesta 2020 alkaen kahdesti vuodessa lähtevästä vedestä tarkkailtavaksi nikkeli, nonyylifenolit ja nonyylifenolietoksyalaatit Hämeen ELY-keskuksen päätöksellä 3.12.2019. Näiden edellä mainittujen aineiden tarkkailua ei ole päivitetty mukaan 14.2.2019 päivättyyn tarkkailuohjelmaan.

Hämeen ELY-keskus edellytti 8.11.2024 pidetyllä määräaikaistarkastuksella päivittämään Hartolan jätevedenpuhdistamon käyttö- ja päästötarkkailuohjelman ajantasaiseksi vesiympäristölle vaarallisten ja haitallisten aineiden, eli nikkelin, nonyylifenolien ja nonyylifenolietoksyalaattien, tarkkailun osalta.

Hartolan jätevedenpuhdistamon käyttö- ja päästötarkkailuohjelman muutosesitys toimitettiin Hämeen ELY-keskukselle 28.4.2025.

AIEMPI TARKKAILU

Vesiympäristölle vaarallisten ja haitallisten aineiden pitoisuuksia tulevassa ja lähtevässä vedessä selvitettiin Hartolan jätevedenpuhdistamolla vuonna 2018. Tällöin vesistä tutkittiin kromia, nikkeliä, kadmiumia, lyijyä ja elohopeaa. Tulosten perusteella kyseisiä määrittämiä ei lisätty puhdistamon käyttö- ja päästötarkkailuohjelmaan.

17.4.2019 lähtevästä jätevedestä selvitettiin nonyyli- ja oktyylifenolit ja niiden etoksyalaatit. Hämeen ELY-keskuksen päätöksellä 3.12.2019 Hartolan jätevedenpuhdistamon käyttö- ja päästötarkkailuohjelmaan täydennettiin vuodesta 2020 alkaen kahdesti vuodessa lähtevästä vedestä tarkkailtavaksi nikkeli, nonyylifenolit ja nonyylifenolietoksyalaatit.

Vuosien 2020–2025 vaarallisten ja haitallisten aineiden tarkkailun tulokset esitetty alla olevassa taulukossa:

	Ni (µg/l)	BPA (µg/l)	OPE (µg/l)	OP (µg/l)	NPE (µg/l)	NP (µg/l)
1/2020	26	0,11	0,06	0,01	0,57	0,12
2/2020	11	0,05			0,18	
1/2021	14	0,25				
2/2021	9	0,13				
1/2022	15	0,05				
2/2022	21	0,21				
1/2023	12	0,21				
2/2023	11	0,13				
1/2024	15	0,14				
2/2024	9,2	0,08				
1/2025	12	0,06				

TARKKAILUOHJELMAN JA MUUTOSesityksen SISÄLTÖ

23.6.2025

Hartolan jätevedenpuhdistamon käyttö- ja päästötarkkailuohjelman muutosesityksessä on kerrottu muun muassa puhdistamolla tehdystä vesiympäristölle vaarallisten ja haitallisten aineiden tarkkailusta ja esitetty muutosta niiden osalta tarkkailuohjelmaan seuraavasti:

Lisäksi lähtevästä vedestä on vuodesta 2020 lähtien tutkittu kaksi kertaa vuodessa, yhteensä 11 kertaa:

- Nonyylifenolit ja nonyylifenolietoksyylaattit (NP&NPE). Nonyylifenoleja on todettu kerran vuonna 2020 0,12 µg/l ja etoksyylaatteja kahtena kertana vuonna 2020, 0,18 ja 0,57 µg/l. Pintaveden ympäristölaatu normi AA-EQS (vuosikeskiarvo) on 0,3 µg/l ja MAC EQS on 2,0 µg/l (yhdisteiden summapitoisuus, nonyylifenolit kertoimella 1 ja nonyylifenolimono- ja dietoksyylaattit kertoimella 0,5). Vuosina 2021–2025 näitä ei ole todettu.
- Tarkkailuohjelmaan eivät kuulu, mutta samassa tutkimuspaketissa saadaan Oktyylifenolit ja oktyylifenolietoksyylaattit (OP&OPE). Oktyylifenoleja todettiin kerran vuonna 2020 0,01 µg/l ja etoksyylaatteja todettiin kerran vuonna 2020, 0,06 µg/l. Oktyylifenolien pintaveden ympäristölaatu normi AA-EQS on 0,1 µg/l. Tutkimuspaketista saadaan myös bisfenoli-A, jota on todettu 0,06–0,25 µg/l.
- Nikkeli (Ni), kokonaispitoisuus on ollut 9–26 µg/l, keskimäärin 14 µg/l. Pintaveden ympäristölaatu normi MAC EQS on 34 µg/l liukooselle pitoisuudelle.

Haitallisten aineiden säännöllisestä tarkkailusta esitetään luovuttavan toistaiseksi, sillä tarkkailua on tehty 5 vuotta ja pitoisuudet ovat olleet alle määrittämissä tai pieniä esim. verrattuna pintaveden ympäristölaatu normeihin.

Muilta osin Hartolan jätevedenpuhdistamon käyttö- ja päästötarkkailuohjelmaan ei ole esitetty muutoksia.

ASIAN RATKAISU

Hämeen ELY-keskus hyväksyy esitetyn Hartolan jätevedenpuhdistamon käyttö- ja päästötarkkailuohjelman muutosesityksen seuraavin tarkennuksin ja täydennyksin:

Nonyylifenolien ja nonyylifenolietoksyylaattien (NP&NPE) tarkkailu voidaan lopettaa.

Nikkelin (Ni) tarkkailua tulee jatkaa osana Hartolan jätevedenpuhdistamon käyttö- ja päästötarkkailua. Nikkeli tulee määrittää lähtevästä jätevedestä kaksi kertaa vuodessa.

Vesiympäristölle vaarallisten ja haitallisten aineiden tarkkailun tulokset tulee esittää tarkkailututkimusten kertaraporteissa, puolivuosisyhteenvedoissa ja vuosiraportoinnissa, kuten tähänkin asti on toimittu.

23.6.2025

Hartolan jätevedenpuhdistamon käyttö- ja päästötarkkailua tulee tehdä tämän päätöksen mukaisesti heti päätöksen voimaan tulosta lähtien.

Tämän päätöksen mukaisesti täydennetty tarkkailuohjelma tulee toimittaa Hämeen ELY-keskukselle ja Hartolan kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle 31.10.2025 mennessä.

PÄÄTÖKSEN PERUSTELUT

Hartolan jätevedenpuhdistamolla tehdyn tarkkailun tulosten perusteella lähtevästä jätevedestä on todettu vuosina 2020–2025 jokaisella tarkkailukerralla nikkeliä ja bisfenoli-A:ta. Nonyylifenoleita on todettu kerran vuonna 2020 ja nonyylifenolietoksyyliaatteja kahdesti vuonna 2020. Nonyylifenoleita ja niiden etoksyyliaatteja ei ole todettu lainkaan vuosina 2021–2025.

Ympäristöministeriön raportin 19/2018 sekä Vna 1022/2006 7 §:n 1 momentin mukaisesti toiminnanharjoittajan päästötarkkailuun on lisättävä vesiympäristölle vaarallisten ja haitallisten aineiden asetuksen 1022/2016 liitteen 1 kohdan C2 aine, jos sitä löytyy jätevedestä. Tarkkailusta saatujen tulosten perusteella vesiympäristölle vaarallisten ja haitallisten aineiden tarkkailusta voidaan poistaa tai lisätä tarkkailtavia aineita.

Hämeen ELY-keskuksen päätöksen mukainen tarkkailu täyttää ympäristölupapäätöksessä asetetun tarkkailuvelvoitteen sekä velvoitteen sisällyttää vesiympäristölle vaarallisten ja haitallisten aineiden tarkkailu käyttö- ja päästötarkkailuohjelmaan soveltuvin osin. Päätöksen mukaisesta tarkkailusta saadaan tarvittavat tiedot jätevedenpuhdistamon toiminnasta ja sen vaikutuksista ympäristöön valvontaa varten.

TARKKAILUOHJELMAN VOIMASSAOLO JA MUUTTAMINEN

Hämeen ELY-keskuksen päätöksen mukainen Hartolan jätevedenpuhdistamon käyttö- ja päästötarkkailuohjelma korvaa aiemman, 14.2.2019 päivätyn, Hartolan jätevedenpuhdistamon käyttö- ja kuormitustarkkailuohjelman. Tarkkailuohjelma on voimassa toistaiseksi.

Vesipolitiikan puitedirektiivin (VPD, 2000/60/EY) päivitys on käynnissä erityisesti haitallisten aineiden ja niiden ympäristölaatu normien osalta. Direktiivimuutosten ja niiden kansallisen täytäntöönpanon sekä Ympäristöministeriön Vesiympäristölle vaarallisia ja haitallisia aineita koskevan lainsäädännön soveltaminen -raportin päivittämisen jälkeen Hartolan jätevedenpuhdistamon käyttö- ja päästötarkkailuohjelma tulee päivittää vastaamaan lainsäädännön velvoitteita.

Tarkkailupäätöstä voidaan muuttaa hankkeesta vastaavan, valvontaviranomaisen, asiassa yleistä etua valvovan viranomaisen tai

23.6.2025

haittaa kärsivän asianosaisen vaatimuksesta.
Toiminnalle myönnetyn ympäristöluvan lupamääräyksen 15 mukaan tarkkailuohjelmaa voidaan tarvittaessa muuttaa Hämeen ELY-keskuksen hyväksymällä tavalla.

KÄSITTELYMAKSU

Asian käsittelystä peritään valtion maksuperustelain (150/1992) ja valtioneuvoston asetuksen (794/2024) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2025 perusteella 480 euroa. Päätökseen liittyvän asian käsittelystä perittävä maksu määräytyy tuntiveloitushinnan perusteella (80 €/h). Tarkkailuohjelman käsittelyyn on kulunut 6 tuntia.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Valtioneuvoston asetus vesiympäristölle haitallisista ja vaarallisista aineista (1022/2006)

Ympäristöministeriön raportti 19/2018, Vesiympäristölle vaarallisia ja haitallisia aineita koskevan lainsäädännön soveltaminen

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 65, 85, 192 §

Valtion maksuperustelaki (150/1992)

Valtioneuvoston asetus elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten ja kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2025 (794/2024)

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös

Hartolan jätevedenpuhdistamo (sähköisesti)

Tiedoksi

Hartolan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen (sähköisesti)

Kymijoen vesi ja ympäristö ry (sähköisesti)

Kuuluttaminen

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 85 §:n mukaisesti Hämeen ELY-keskus antaa päätöksen tiedoksi myös julkisella kuulutuksella. Kuulutus ja kuulutettava päätös ovat nähtävillä Hämeen ELY-keskuksen verkkosivuilla osoitteessa <http://www.ely-keskus.fi/web/ely/kuulutukset>.

23.6.2025

Päätöksestä tiedotetaan myös Hartolan kunnan verkkosivuilla.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea oikaisua Etelä-Suomen aluehallintovirastolta 30 päivän kuluessa päätöksen antamisesta. Päätöksestä perittyyn suoritmaksuun voi hakea oikaisua samassa järjestyksessä kuin pääasiaan haetaan oikaisua. Ohje oikaisuvaatimuksen tekemisestä on päätöksen liitteenä (Liite 1).

Lisätiedot

Asia on käsitelty Hämeen ELY-keskuksen ympäristönsuojeluyksikössä. Lisätietoa asiasta antaa ylitarkastaja Paula Schroderus, paula.schroderus(at)ely-keskus.fi, puh. 0295 025 018.

ASIAKIRJAN HYVÄKSYNTÄ

Tämän asiakirjan on esitellyt ylitarkastaja Paula Schroderus ja ratkaissut valvontapäällikkö Sinikka Koikkalainen. Asiakirja on hyväksytty sähköisesti ja merkintä hyväksynnästä on asiakirjan viimeisellä sivulla.

LIITTEET

Liite 1. Oikaisuvaatimusohje
Liite 2. Hartolan jätevedenpuhdistamon kuormitus- ja käyttötarkkailuohjelma (Kymijoen vesi ja ympäristö ry, 1.4.2025)

Tämä asiakirja HAMELY/298/2016 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument HAMELY/298/2016 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Schroderus Paula 23.06.2025 15:34

Ratkaisija Koikkalainen Sinikka 23.06.2025 15:36